

Bewonersplatform

BP
Kerkrade-West

WANDELEN IN KERKRADE

6

Veldenroute Kerkrade-West

WANDELING VELDENROUTE KERKRADE-WEST

Spekholzerheide vv.

Avantis

Bocholtz

Laurensberg (D)

13,8 km (korte route 8 km)

WETENSWAARDIGHEDEN

Startpunt: Transferium Spekholzerheide / Plein

Hier kunt u de auto parkeren

Duur totale route: 3 uur (wanneer u de route afkort is de duur ca. 1½ uur)

Door velden en holle weggetjes, weinig hoogteverschillen

Niet geschikt voor mensen die moeilijk ter been zijn

Niet geschikt voor kinderwagens en rollators

Stevig schoeisel aanbevolen

Geen horeca onderweg.

COLOFON

Foto's: Wil Slangen en Jack Schreurs

Route: Bewonersplatform Kerkrade-West

Werkgroep Ontwikkeling Toerisme & Recreatie

Wil Slangen, Ton Brouwers, Marianne Plag, Tiny Robroek,

Jo Handels, Jack Schreurs, Derk Wagendorp, Mathieu Deckers,

Huub Herveille en René Schurer.

Oorspronkelijke layout: Magda Ayhan

Ondersteuning: Gemeente Kerkrade afd. Toerisme

Startplaats:

Plein Spekholzerheide

Op het Plein te Spekholzerheide kunt u makkelijk de auto parkeren. We starten derhalve hier de wandeling.

- U verlaat het Plein door langs de school te lopen richting overweg. Steek de overweg en het kruispunt over en loop de Grachterstraat door tot het einde.

- Hier gaat u de Hamstraat links in en volgt het voetpad tot de opgang naar de brug aan uw linkerhand. Loop de brug over en ga naar de veldweg die parallel aan de autoweg loopt.
- Deze volgt u naar links en u ziet aan het eind van deze veldweg links carréboerderij Crombacherhoeve. Loop de Crombacherstraat omhoog en steek de weg Locht recht over naar het fiets- wandelpad. Links van u was de grenspost Locht.
- U verlaat dit pad bij het eerste grindpad links. Dit pad volgt u ongeveer 1½ kilometer tot aan een voormalig drielandpunt.

Crombacherhoeve

Deze hoeve op de Locht ligt aan de Crombacherstraat en wordt reeds genoemd in 1107 in de Annales Rodenses. De betekenis van Crombach is kromme, slingerende beek, net als de nabijgelegen Crombacherbeek waarnaar de hoeve genoemd is. In de Franse tijd wordt de Crombachhof, als behorend aan de abdij Kloosterrade, verbeurd verklaard en verkocht. Kanunnik Simon Pieter Ernst koopt deze hoeve terug op 25 maart 1794 voor 129.000 francs. Sinds 1856 is de hoeve Crombach gesplitst in twee landbouwbedrijven.

Onderweg passeert u een paar velden waar zonnepanelen opgesteld staan. Vlak daarna bevindt zich rechts van u een testcircuit voor proefritten met elektrische auto's.

Bij het drielandenpunt (rond 1700) staan een grenskruis en grenssteen.

Links van dit kruis is een kruispunt van wandel- en fietspaden.

- *Wanneer u de wandeling wilt afkorten gaat u hier naar links (het niet geasfalteerde pad). Dit is de Bocholtzweg. Bij het volgende kruispunt gaat u linksaf de Alter Heerlerweg in. Lees verder op pagina 9 bij 'rechts ziet u ...'*

- *Wanneer u de wandeling vervolgt gaat u hier naar rechts. Dit geasfalteerde pad verlaat u bij het eerste grindpaadje naar rechts. Dit korte pad vervolgt u tot aan de verkeersweg Avantis-Bocholtz. Deze weg steekt u over en gaat naar links. Loop onder de autoweg door en ga dan de eerste weg links.*

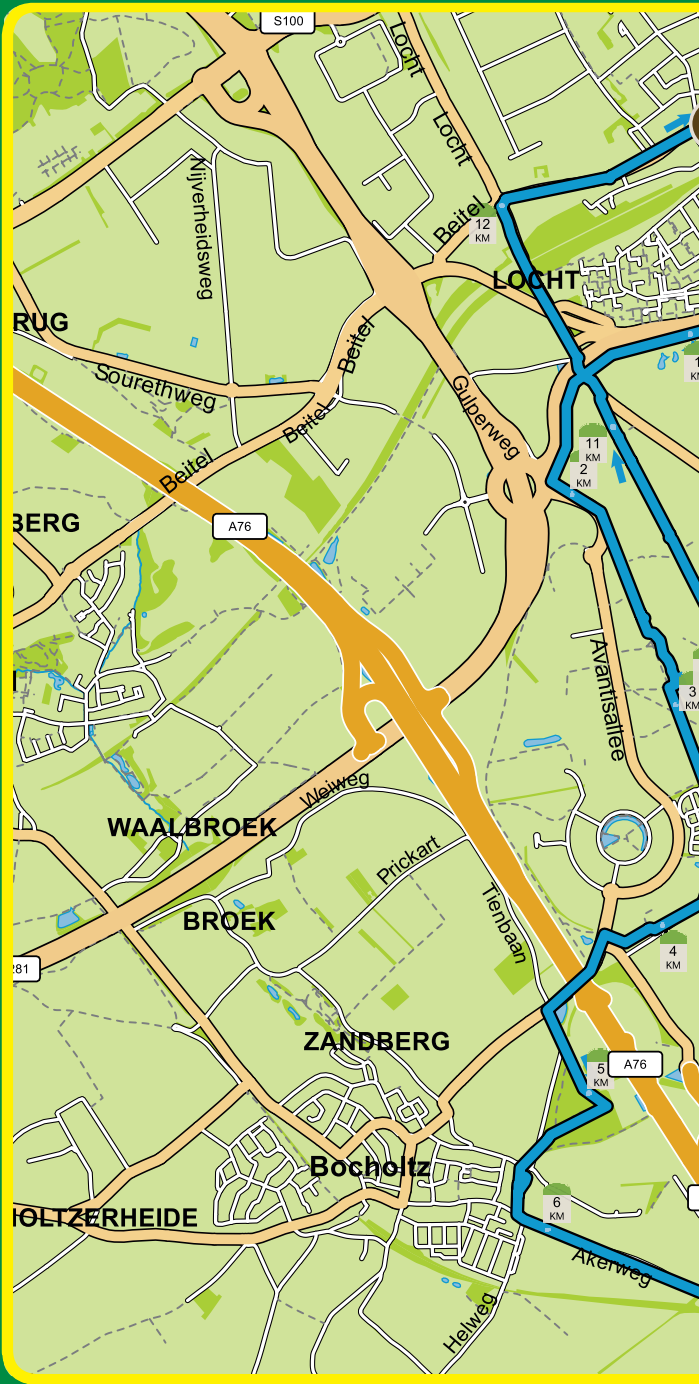
Rechts op de hoek staat een mooi strak wegkruis.

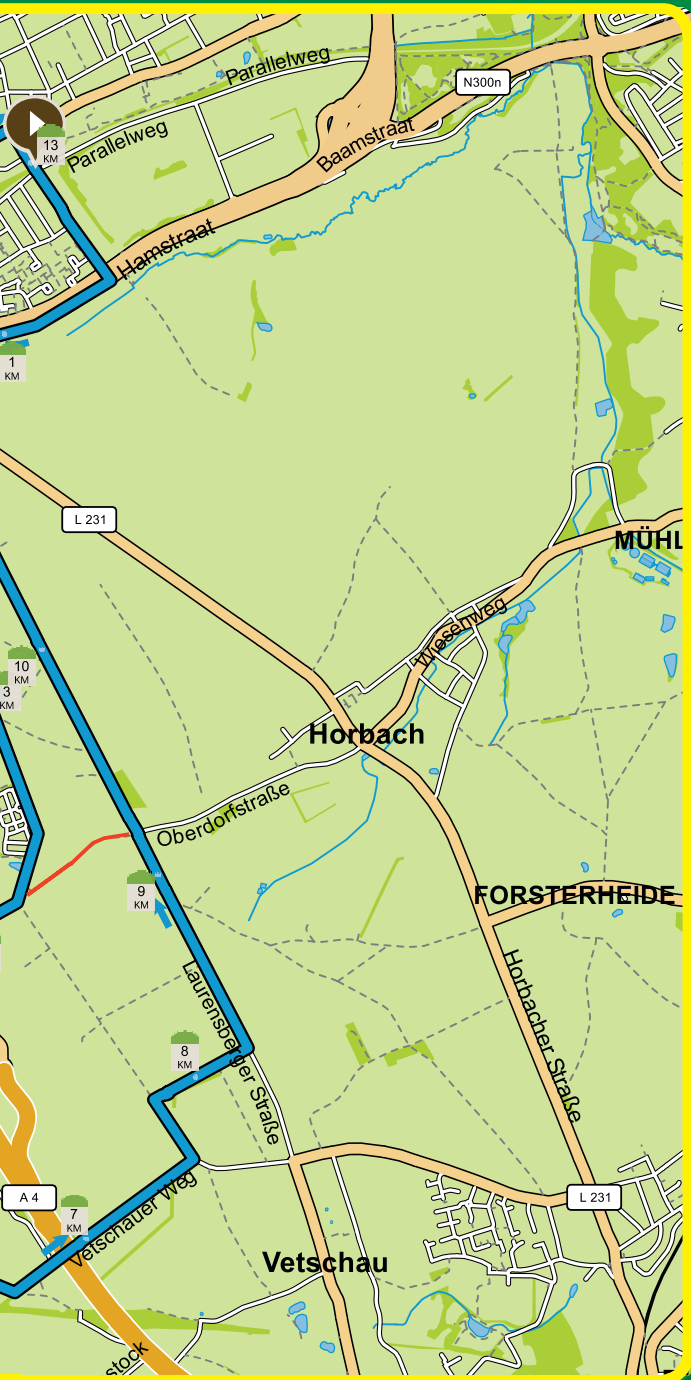
- *Deze korte omhoog lopende weg buigt naar rechts (op dit punt heeft u een mooi uitzicht op Bocholtz). Deze weg vervolgt u.*

Drielandenpunt

Het oorspronkelijke houten „Heubericher Kruutz“, dat hier stond is in 1944 bij het beleg van Aken aan flarden geschoten. De voet van het kruis met de tekst „Gott ist mein Schutz“ bleef gespaard. Op verzoek van mijnwerkers is hier na het opheffen van het „Sperrgebiet“ (verboden zone) in 1969 een provisorisch kruis geplaatst. In 2003 is er een nieuw kruis geplaatst en ingezegend. De eeuwenoude grenssteen 52 met de adelaar van de stad Aken, die in 2001 bij graafwerkzaamheden tevoorschijn kwam, keerde tegelijkertijd terug op zijn oude plek.

- Na 30 meter gaat u links een smal bospad in dat iets omhoog loopt. Dit pad blijft u volgen tot het einde, ongeveer 1 kilometer.

Aan het eind van dit pad ziet u aan de overkant een grote hoeve: Hoeve Overhuizen, nu een zorgcentrum. Op het binnenterrein bevindt zich de „Capella Domestica“. Ondanks het bordje „verboden toegang“ toch te bezoeken.

- Wanneer u het binnenterrein van de hoeve verlaat, slaat u linksaf en direct weer naar links, de Overhuizerstraat in. Deze straat volgt u tot het einde en gaat dan weer links. Deze smaller wordende weg volgt u ongeveer 1 km. Direct na de grenspaaltjes midden op de weg gaat u links. U bent nu op Duits gebied.

- U loopt onder de autoweg door en vervolgt deze weg.

Vanaf nu tot aan het einde van de wandeling heeft u prachtige uitzichten over de landerijen.

Huis Overhuizen

Het huis Overhuizen of Oberhausen werd als huis en leengoed reeds vermeld in 1330. Naar alle waarschijnlijkheid werd het herenhuis in 1714 herbouwd en in 1870 volledig afgebroken. Wat momenteel nog rest zijn de bijgebouwen, schuren, een kapel en de hoeve. De hoeve is een in kalksteen opgetrokken gesloten hoeve. Het heeft een opmerkelijk grote binnenhof die toegankelijk is via het restant van de oorspronkelijke brug over een inmiddels gedempte gracht. Boven de classicistische hardstenen toegangspoort hangt het familiewapen van de families Rochow en Lamargelle uit 1714. Op het voorfront boven de poort staat vermeld „Rastadium binas pacificat aves“. Dit betekent „Rastadt maakt vrede tussen beide vogels“. Dit is waarschijnlijk een zinspeling op de vrede van Rastadt, die in 1713 tussen Duitsland en Frankrijk werd gesloten.

- U neemt vervolgens de eerste weg links, de Silberpatweg.

Hier ziet u in de akkers lichte glooiingen. Dit zijn bedekte gedeelten van de Westwall uit de tweede wereldoorlog. (Zie beschrijving bladzijde 11)

- Aan de rechterzijde ziet u een kleine bebossing. Hier loopt een weg. Deze weg slaat u in.

- Aan het eind komt u op een geasfalteerde weg waar u naar links gaat.

In het gepasseerde bosje ziet u gedeelten van de Westwall (Antitankwall) evenals aan de overzijde van de geasfalteerde weg.

- Na ongeveer 1 km komt u bij een kruispunt. Links staat een wegwijk. Op dit kruispunt gaat u rechtdoor de Alter Heerlerweg in.

Rechts ziet u een viertal prachtige eeuwenoude hoeven.

Capella Domistica

De kapel heeft een rechthoekig grondvlak en is opgetrokken in breuksteen met toevoegingen in baksteen. De toegang is links aan de lange zijde en heeft een hardstenen stijl. Boven de ingang is een houten deur, die toegang geeft tot een zolderruimte. Daarnaast is een nis aangebracht met daarin een H. Hartbeeld, beschermd door een glazen deur. Op de kopzijde is een venster aangebracht met een hardhouten omlijsting. Omdat de grond aan deze zijde is opgehoogd lijkt het venster op een toegangsdeur. Het zadeldak is gedekt met leien en heeft een dakruiter met tentdakje, kruis en een klokje. De achterzijde heeft geen vensters. Het interieur is wit gestuukt. Het geribte gewelf is blauw geschilderd met gouden sterren, terwijl de ribben in wit en zwart zijn geschilderd. Op een bakstenen altaar staat, in een blauw geschilderde nis, een wit beeld van Maria met Kind. In de lange wand tegenover de ingang staat een beeld van de H. Eligius.

- Deze Alter Heerlerweg was al in de Romeinse tijd een tracé van de verbindingsweg Heerlen-Aken. We lopen deze weg rechtdoor tussen de windmolens door en bij een bocht naar rechts gaat u rechtdoor achter het voormalige grenskantoor langs.

In dit grenskantoor zit nu een museum (Zoll- museum Friedrichs) waar u wetenswaardigheden over het grensverkeer en de bijbehorende smokkel kunt vernemen.

- U bereikt de weg Locht en vervolgt deze rechtdoor over enkele bruggen tot u na de spoorbrug aan het kruispunt Drievogels komt. Hier gaat U rechts de Drievogelstraat in, passeert een zijstraat naar rechts en een naar links.
- Tot u bij het kruispunt rechtsaf weer op het Plein (de startplaats) bent teruggekeerd.

Mocht u na het lopen van onze wandeling aanvullingen of tips hebben voor de samenstellers van deze route. Mail dan uw bevindingen aan: bewonersplatform@kerkrade-west.nl

Zollmuseum Friedrichs

Voormalig Zollamt, nu Zollmuseum Friedrichs (tel.0049241-9970615). In dit museum vindt u de geschiedenis van tolheffing en douane vanaf de 16^e eeuw tot heden. Informatie over grensstenen, hoe grenzen door de eeuwen veranderden, het werk van douaniers, smokkel enz. Het museum is iedere 1^e en 3^e zondag van de maand van 11.00 tot 14.30 uur geopend, echter wel pas na telefonische aanmelding tot de zaterdag voorafgaand. Voor rondleidingen voor groepen (tot 20 personen) kunnen ook op andere dagen afspraken gemaakt worden.

Siegfriedlinie

De Westwall (Siegfriedlinie bij de geallieerden) was een Duitse verdedigingslinie die vlak voor en tijdens de tweede wereldoorlog werd gebouwd en loopt van Kleef, aan de Nederlandse grens, tot aan de Zwitserse grens. De Westwall heeft een lengte van meer dan 630 km. In de jaren voor de Tweede Wereldoorlog bouwden vele Europese staten eigen verdedigingslinies. Daarom bouwden de Duitsers in het oosten en het westen van Duitsland een verdedigingslinie. Respectievelijk Ostwall en Westwall genoemd.

In 1944 bood de Westwall een veilige schuilplaats voor de terugtrekkende Duitse eenheden. Door logistieke problemen aan geallieerde kant en een onterecht ontzag voor de Westwall kregen de Duitsers ook nog eens tijd voor een reorganisatie van hun verdedigingswerken. Toen de geallieerden vanaf half september 1944 de opmars hervatten, ontstonden verbeten en felle gevechten, waarna de opmars snel vastliep.

Na de oorlog werd de verantwoordelijkheid voor het verwijderen van de opstellingen bij de respectievelijke bezettingsmachten gelegd. Vandaar dat de linie eigenlijk niet meer bestaat. De enige zichtbare resten zijn de antitankhindernissen en wat vreemde bulten in het landschap. Op sommige plaatsen probeert men nu de resten van de Westwall te beschermen. Er zijn enkele musea ingericht in oude bunkers bijvoorbeeld het Westwallmuseum bij Irrel. Zeldzame dieren en planten vinden een perfect tehuis in de vochtige en donkere ruïnes.

www.kerkrade-west.nl

Bewonersplatform Kerkrade-West